

UWAGI W ZWIĄZKU Z OPUBLIKOWANIEM XXX TOMU „PRAWA MORSKIEGO”

Opublikowanie trzydziestu tomów czasopisma naukowego nie jest zapewne wydarzeniem na tyle znaczącym, by obchodzić swoisty jubileusz, ale skłania do kilku refleksji. Komisja Prawa Morskiego¹, działająca od 33 lat przy Oddziale Gdańskim Polskiej Akademii Nauk, wydaje „Prawo Morskie” od 1986 r. W tym czasie w roczniku ukazało się 400 prac naukowych z zakresu prawa morskiego i prawa morza.

Ten dorobek naukowy jest znaczącym wkładem, wyjątkowo nielicznego środowiska prawników morskich, do polskiego prawa. Trudno wręcz wyobrazić sobie polskie prawo morskie bez naszego rocznika. Dla wielu członków Komisji Prawa Morskiego było to wydawnictwo ich debiutu naukowego i pierwszej publikacji profesorskiej. W 2012 r. członkowie Komisji uzyskali 4 habilitacje.

Czasopismo Komisji Prawa Morskiego jest pismem specjalistycznym. Wiele prac w nim drukowanych nie znalazłoby innego miejsca publikacji. Staramy się, aby każdy tom był jak najbardziej interesujący dla czytelnika. Stąd różnorodność tematyki prawnomorskiej, przenikanie się prawa prywatnego i publicznego.

Prawnicy morscy w naszym kraju są grupą coraz mniej liczną. Prawo morskie i prawo morza jest przedmiotem zainteresowania przede wszystkim osób z zacięciem badawczym, bowiem w praktyce obrót morski jest znacznie mniej ożywiony niż pół wieku temu. Żegluga morska przeżywa w Polsce poważny kryzys. Mało jest statków pod polską banderą. Odbija się to zdecydowanie na rozwoju prawa morskiego.

---

¹ *Komisja Prawa Morskiego (1981–2006)*, oprac. M.H. Koziański, Polska Akademia Nauk, Gdańsk 2006; L. Łukaszyk, *25-th Anniversary (1981–2006) of the Maritime Law Commission of the Polish Academy of Science – Gdańsk Division*, *Revista Europea de Derecho de la Navegación Marítima y Aeronáutica* 2006, vol. XXIII, s. 3449 i nast.; zob. także *idem*, *Splendid Anniversary of the Commission of Maritime Law of Polish Academy of Sciences, Gdańsk Branch*, *Revista Europea de Derecho de la Navegación Marítima y Aeronáutica* 2013, vol. XXX, s. 35 i nast.; J. Trawczyński, *25 lat Komisji Prawa Morskiego PAN (1981–2006)*, *Palestra* 2006, nr 7–8, s. 263.

Zainteresowanie nauką prawa morskiego wśród młodych prawników słabnie. Zapewne jednym z powodów tego zjawiska jest fakt, że regularne wykłady z prawa morskiego odbywają się tylko w kilku ośrodkach akademickich. Prawo morskie jest zaniedbywane w szkoleniach zawodowych prawników. Czasopismo PAN poświęcone prawu morskemu spełnia przeto istotną rolę edukacyjną, ale również popularyzuje tę wyjątkowo ciekawą dziedzinę prawa.

Wspomniane wyżej niekorzystne zjawiska są sprzeczne z potrzebami naszego kraju. Komisja Kodyfikacyjna Prawa Morskiego kontynuuje prace nad nowym kodeksem morskim i innymi ustawami morskimi. W najbliższym czasie czeka nas wdrożenie nowych standardów morskiego prawa pracy (*Maritime Labour Convention*), pilnych zmian wymaga struktura polskiej administracji morskiej, konieczne jest rozwiązanie problemu izb morskich i ich relacji z Państwową Komisją Badania Wypadków Morskich, unowocześnienia wymaga prawo ochrony środowiska morskiego i wiele innych regulacji morskich.

Badania w zakresie prawa morskiego i prawa morza wymagają nowej generacji prawników. „Prawo Morskie” i Komisja Prawa Morskiego czekają na młodych przedstawicieli tej deficytowej specjalności. Jestem przekonany, że na pewno starczy dla nich tematów do ciekawych publikacji.

Ten tom zawiera na końcu zestawienie zawartości wszystkich roczników, które do tej pory się ukazały. Rozważałem, czy warto pomieścić pełny wykaz opublikowanych prac, czy też wzorem tomów XI i XX podać tylko zawartość ostatnich dziesięciu tomów. Uznałem, że opracowania bibliograficzne w zakresie prawa morskiego są tak rzadkie² i obejmują minione stulecie, że ich pełne zestawienie będzie namiastką bibliografii prawa morskiego i prawa morza z ostatnich prawie 30 lat. Chciałbym, żeby to zestawienie było formą nagrody dla Autorów za ich wkład w rozwój prawa morskiego i prawa morza (dla niektórych bowiem publikacje w „Prawie Morskim” stanowią znaczącą część ich dorobku naukowego), żeby przyniosło im dodatkową satysfakcję z wyboru drogi zawodowej, a młode pokolenie prawników skłoniło do refleksji i pójścia w ich ślady.

Z wydaniem jubileuszowego tomu „Prawa Morskiego” zbiegła się ocena naszego czasopisma zarządzana przez władze Akademii. Jest to – jak się wydaje – pierwsza taka całościowa ocena zewnętrzna. Dokonał jej zespół prawników – członków Komitetu Nauk Prawnych PAN. Chciałbym podziękować sekretarzowi KNP Panu Profesorowi Andrzejowi Szmytowi za udostępnienie tej oceny. Wydaje się, że jej publikacja w tym tomie może dać pewną satysfakcję członkom Komisji Prawa Morskiego PAN.

Na koniec, w związku z zakończeniem kolejnej, czwartej już kadencji na stanowisku przewodniczącego Komisji Prawa Morskiego, chciałbym wyrazić podziękowanie wszystkim autorom, a także współpracownikom, bez których wydawanie czasopisma nie byłoby możliwe. W szczególności dziękuję Panu

---

² Zob. *Wybrane polskie publikacje z prawa morskiego i prawa morza (1969–1999)*, oprac. M.H. Koziński, Komisja Prawa Morskiego PAN, Gdańsk 2000.

Doktorowi Jackowi Trawczyńskiemu, który przez 16 lat był sekretarzem Komisji i Redakcji „Prawa Morskiego”.

Komisja nie mogłaby sprawnie działać bez wysiłku pracowników Oddziału Gdańskiego PAN – Pani Ewy Bogdaniuk i Pana Stefana Kurowskiego. Wreszcie wielki wkład pracy w edycję poszczególnych tomów naszego czasopisma włożyła Pani Redaktor Magdalena Misuno.

Mirosław H. Koziński
Redaktor Naczelny
Przewodniczący Komisji Prawa Morskiego